

СВОБОДА СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДВА ВПЕРЕД — ОДИН НАЗАД

Остання штучка з "тасмичною" нотою Булганіна, яку передали Президенту в середу минулого тижня з театральним виразом, знову питання звичних способів, що їх тримає союська дипломатія. Характеристична для неї "гучність", зумовлена браком потреби Кремлю рахуватися з публічною думкою, проявляється в зигзагах і ніби взаємно суперечних виступах, пристосованих до шораз іншої міжнародної ситуації. Очевидно, що за цією позірною суперечністю прихована справжня логіка послідовності. Образовано вже порівнювано ходи союської дипломатії з муштрою на військовому майдані: два кроки вперед — один назад. У висліді — хоч час від часу Совіти роблять "відступ" із своїх позицій, все ж вони таки просуваються чимраз далі вперед до тієї самої незмінної цілі.

Після липневої минулорічної конференції "на вершині", де внісено на самий шпиль теорію "співіснування", з додаванням до неї ще й теорії про "Женевського духа", прийшов знову зворот в сторону "холодної війни": гостра відмова допустити до об'єднання Німеччини, формальне створення блоку всіх комуністичних держав з одним співласником (очевидно: московським) головним командуванням, шантаж супроти Західної Німеччини в справі навізання дипломатичних взаємин, загроза нової блокади Берліну. Ще більш загострено взаємини явно ворожими для Заходу двома акціями: насичуванням арабського світу союською зброєю та "техніками" і виступами Хрущова й Булганіна в Індії, Бірмі й Афганістані з лайками на адресу Заходу за його "колоніалізм" та з перекуплюванням цих і інших азійських країн.

Але реакція Англії й Америки на ті союські дії була така гостра, що Совіти могли побачити в тому деяку небезпеку для себе. Пропаганда антиколоніалізму стоїть на надто хитких ногах. Москва здала собі справу, що коли б Захід перейшов до пропагандивного протиставлення, то якраз на пункті колоніалізму весь азійський і африканський континент, ще мало обізнаний з дійсним обличчям СРСР, міг би довідатися про такі речі, які підірвали б нарістачий там союський авторитет. Відмежує прислугу союської дипломатії зробили також у своїй ревності ідейні комуністи, які перетягнули струну у розпалюванні заворушень в Бомбей та інших містах і провінціях Індії на тлі міжкласових і міжрелігійних прадавніх спорів. З'єднані Держави й Англія — це надто великі потуги, щоб можна було легко вагати їхній контраст в обороні Вагдаського паку, а в Європі творення нової західно-німецької армії перетнуло стадію теоретичної підготовки. Весь той зорганізований і плановий західний протиставлення набрав конкретних обрисів, коли й Лондон і Вашингтон викликали до себе своїх дипломатів з Середнього Сходу, а у висліді нарад із ними англійський прем'єр і міністер закордонних справ заповіли на 30 січня ц. р. свій приїзд до Вашингтону.

Ось у такий момент Булганін і Хрущов змінили знову свій образливо-арогантський та провокуючий тон на ввічливо-примирливий і виступили із новою серією декляцій про мир і порозуміння. Хрущов три години розмовляв у тому тоні з впливовим ньюйоркським адвокатом, який, очевидно, про свою розмову негайно і докладно звітував американській амбасаді в Москві, — з новим французьким амбасадором та з репрезентантом поважного лондонського журналу. Булганін же, хоч від початку січня "невидний" для ширшої публіки (союські чинники мовчать, як заклади, про місце його перебування чи про стан його здоров'я) — прислав "тасмичну" ноту президенту З'єднаних Держав. Її подробиці не грають ролі. Роллю грає її цілість і тенденція, та сама, що нею керувався Хрущов в широко розклямаваних своїх примирливо-дипломатичних виступах. Цілість тенденції аж надто ясна: знову морально-політично здемолізувати Захід, знову показати йому щільну в дверях, які — мовляв — усе ще не закриті для "мирного" поладнання міжнародних спорів, і залобити такий гострий політичний реакції Заходу, яка була б для Москви небезпечна й небезпечна. Що шкодить збентежити найвищих керівників американської й англійської політики в їхніх нарадах над союською пенетрацією на чотирьох континентах — висуванням радужного перспективу "мирного порозуміння" в усіх спірних справах?!

Але цей маневр знову таки аж надто прозорий, грашита надто грубими нитками. Навч автоматично виринас відповісти: хочете заморозити, то погодіться на об'єднання Німеччини на базі вільних виборів, припиніть поставання зброї, грошей та інтриг на африкансько-азійський континент, відмовтеся від засобів брехні й шантажу. А що Москва не вміє відмовитися від них, то й останній тактичний крок назад союської політики не матиме практичних наслідків.

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ...

КОНГРЕСОВИЙ БУДЕНЬ

Вашингтон, січень 1956.

Відколи почалася сесія Конгресу, часопис постійно приносять наголовки такого роду: Сен. Кіфвер критикує... Сен. Джанстон заподіс проєкт закону про... Ніксон має надію... Конгресмен МакКормек заявив, що... Сен. Джордж сумнівається в соціальності... і т. д.

І читач, що звик набирати "загальної освіти" з часописних наголовків, а особливо той, що виріс на традиційно європейському парламентаризмі — бачить в уяві пишну залу Сенату чи Палати Репрезентантів, уважних слухачів, переїнятих урочистим настроєм, і даного конгресмена, що виголосив полум'яну промову.

І тільки той, хто читав, для згладження проблеми, також і статтю під заголовком, довідуюсь, що сенатор Кіфвер критикував закордонну політику Доллеса в Бостоні на зборах видавців тижневих преси, що Джанстон говорив на прийнятті спілки федеральних урядовців в готелі "Статлер" у Вашингтоні, Ніксон дав інтерв'ю в Маямі на Флориді, МакКормек — на телебаченні для Бофало й Рачестера, а Джордж — на ексклюзивному інтерв'ю для Ассошіейтед Пресс.

А в Конгресі? Передусім, тому, хто вперше вибирається на сесію, не раджу йти за шумом голосів і рухом достойної публіки в сенатському репрезентантському крилі Капітолу, бо потрапити, як і я колись потрапив, в один чи другий конгресовий ресторан. Справді, можна прийняти, що це теж "закуліс" законодавчої діяльності, терен активності "лоббістів" і взагалі частина, хоч не офіційна, із цілості образу. Але формальна сесія — не тут, а в пишних залах кожної палати. Там — у пересічній робочій будень — в коридорах спокійно, тільки оглядаючи групи та дрімуючи на стільцях біля дверей сторони. І коли ви показали свою вказку і зняли плащ на доказ того, що не маєте під полюю револьвера, щоб стріляти в конгресменів за взором портретів з минулого року, можете увійти на галерею.

Ось зала Сенату... Пишна будова навіває повагу старим портретам і гербовим знаменам за подіюм президентів: але, здається, тільки на вас і на інших, що на галереї. Сенатор Джордж, президент "про темпоре", провів сесію у на три черги порожній залі. Він, здається, уважно слухав промови, але цохвилини переглядає і підписує якісь папери, що йому кладуть секретарі на стіл. Біля нього і перед ним секретарі й урядники. А кругом, на найнижчому ступні подіуму, сидять рядочком "пажі" — молоді хлопці (в Сенаті їх — 21). Вони видаються найбільш "живими" в залі. Чомусь пригадують вітальні хлопці в м'яч-о-к-а-то-лишньої церкви з їх хлоп'ячою природною повагою, що не падає ні до їхніх темних офіційних одягів, ні до їхньої серйозної функції. Вони розносять писма сенаторам, служать посланцями до бюр, а після сесії подають капелюхи. (Для них є окрема

конгресова школа, що дозволяє їм погоджувати працю з наукою).

Сивоволосий сенатор з демократичної половини читас монотонно заяву — критику Доллеса до статті про "Брік овор". Адресує "містер президент" і, здається, тільки до нього говорить. Решта його товаришів розмовляє групами, по два-три, дехто сидить самотньо, інші входять і виходять. Але ні вони промовці, ні він їм не перешкоджає. І тільки на галереї преси видно жвавіший рух: стаття Доллеса тепер — "гас" (гарячий матеріал). Сенатор закінчує, і "флор" дістає наш приятель Лімен з Нью Йорку. І теж говорить без більшого запалу. Це, здається, стиль у Сенаті. Але чутя й і промови, що нагадують мені старокрасів віча у Львівському Академічному Домі. Один сенатор кричав так, що порожня зала аж гуділа: нечаче сварив президента, грозив п'ястками і тупав ногами. Не знаю про що йшло, але знаю, що перед сидіти не злякався. А другий раз сенатор Джаннер з Індіани критикував Доллеса з такою ж завітністю доволі рискованими висловами, дзвінким голосом і з помахом рук. Йому пізніше відповідає сенатор Лянгер з Північної Дакоти, що тоді сидів у крижі лідера републиканської меншини. Обороняв Доллеса спокійно і тактовно, але Джаннер не було вже в залі...

А зала репрезентантів робить ще більш порожню враження, бо вона куди більша. Там за столом передника сидить спікер Сем Рейберн. Низький, лисий, нечаче похилив у крилі, висока шкіряна спинка якого вистає йому понад голову. Але старий Сем, видно, панує і над крилом, і над залом, і над цілим Конгресом. Обертася працю з крилом з боку на бік, нечаче байдукий до всього, але на кожний голос із залу відразу реагує, повторюючи стереотипні традиційні фрази, з якими зріє як в 1940 року, коли вперше став спікером. Його конкурент, спікер з часів републиканської більшості, Джо Мартін, сидить сам і пильно дивиться на спікера: може мріє про поворот на його місце? Коли вже пізніше промовляв, то робить враження нервового. Це видно по руках, що постійно ходять по пульті і стискаються в п'ястку.

У залі мало присутніх. Деякі кілька малих груп тихо дискусують; п'ять чи шість жінок — конгресменів сидять окремо окремо і кожна читає. Не можу пізнати з галереї, чи це "конгресовий рекорд", чи ілюстрований журнал. Ось містер Джеймс Рузвельт з Каліфорнії, син покійного президента "ФДР", переходить скорим кроком залом до стола спікера, щось йому шепоче і виходить: вишкочив, худощавий, з великими окулярами і великою лисиною на малій голові, протекційно усміхається, переходячи біля конгресменів. Там бачимо іншого нашого приятеля — Майка Фігена з Огайо, з імпрозантною блонною чуприною, який переконув в чужому сусіді. "Джентлмен з Тенесі" говорить, потім пажа бере його письмо і передає до

ЄДИНА АМЕРИКАНСЬКА ДЕРЖАВА, ЩО ВИЗНАЛА УНР

35 років тому аргентинський президент Іполіто Ірігоєн та міністер закордонних справ Торежес підписали декрет такого змісту:

"Буенос Айрес, 5 лютого 1921 року. На основі прохання, сформульованого урядом Української Республіки, Національна Виконавча Влада познавляє: 1 стаття. Визнати Українську Республіку вільною і незалежною державою."

Друга стаття обіймає загальноприйнятну в Аргентині формулу про публікацію та рєстрєцію декрету.

Подобаючи визнання України до відома Конгресу, уряд долучив текст двох українських нот. Перша — це вербальна нота українського посольства в Берліні, з датою 5 травня 1920 р., яка інформувала аргентинське посольство про підписання Варшавського договору з 21. 4. 1921 р. та наводила текст першої статті тогочасного (як відомо, інші статті залишалися тайні). Саме прохання про визнання, яке поклалося декрет, з'ясоване у ноті української делегації в Парижі до тамошнього аргентинського посольства з 17 січня 1921 р. в такий спосіб:

"Різні нові держави, відірвані від колишньої Росії, мали честь та присмість дїста-

президії. Секретар щось читав монотонно, потім інший джентлмен встас, щоб гово-

А публіка, яка прийшла, щоб побачити своїх репрезентантів "в акції", дивувалася, де вони і де ті бурхливі сесії з часів Вашингтона в заповнених залах, при порожньому настрої...

А проте, Конгрес не дарма. Тільки форма його активності еволюціонувала, і практика зробила його "легіслатором через комітети". Отож там, у комітетах обох палат, з їх субкомітетами й комісіями, ведеться основна законодавча робота. Там у комітетах зустрічаються противники, там виступають індивідуальності. Власиво, в комітеті виріс Ніксон, що — сам правник — спричинив до розкриття шпигунської афери Алджера Гіеса; у комітеті виріс Кіфвер, коли розкривав злочинність в Америці; і в комітеті став популярним Джо МакКарті.

І всі ці заяви, промови й виступи конгресменів на бенкетах, мітингах чи в телебаченні, це теж засіб конгресової роботи (хоч в тому числі й виборчої).

І наразі це є одна телика диліма, куди біла, як узяв собі публіка: це поладжувати безчисленних приватних прохань та листів окремих конституентів і взагалі приватних осіб з усього світу. Правда, можна сумніватись, чи це чиста конгресова "законодавча" робота. Але конгресмени не можуть її за небувати. Коли один конгресмен — "новак" питає досвідченого старого спікера Банкгеда, що йому робити, щоб бути вибраним наново, старий лис порадив: "Перш за все завжди відповідати на листи виборців". І конгресмени відповідають... Адже кожний хоче бути перевибраним.

ЮСТ

АТОМОВА ВІЙНА

Лондон. — Поки дипломати в Об'єднаних Націях і генерали в Північно-Атлантичній Договірній Організації ведуть переговори й дискусії про замирення світу, кожна країна вивчає способи оборони проти найбільшого лиха, якого ще не знало людство в своїй кількатисячлітній історії. Це — атомові війни.

В минулих давніх століттях, коли до християнських країн наближалася з Азії чи Африки пошесть чуми чи іншої хвороби, церковна влада кликала всю людність до посту, молитви і сповіді, щоб Бог помилував хрещених і врятував їх від смерті. Тепер читасмо докладні описи страхот атомової війни, але весь цей жах здається людям нічим далеким, нереальним, немислимим. А по суті — світ стоїть на вулкані, що може вибухнути і обернути в зграйи та руїни всі центри промисловості й культури в країнах найвищої цивілізації.

На наших очах до неспівиманія змінюлася політична ситуація світу. Ще 1812 року Наполеон I водив французьке військо аж на Москву. Ще в 1920 році польське військо могло міряться силою з союською армією, і Польща підписала дуже вигідний для себе договір з Росією в Ризі. Ще в 1919 р. військо Англії, Франції та Японії займало різні території теперішнього СРСР. Ще в 1941 р. Гітлер захопив своїми арміями великі простори СРСР.

А глянньо на теперішню ситуацію: Німеччина розшматована і не має війська, Франція безсила, інші країни Західної Європи тремтять перед союською могутністю, а центральна частина Європи знаходиться в ролі "сателітів" Москви. Нема сумніву: коли б Москва загрозла країнам Західної Європи атомовими бомбами, то ці держави не могли б себе оборонити і мусіли б капітулювати.

Хто ж стоїть на сторожі свободи цієї решти Європи? Тільки дії держави в світі мають волю руху і рішучість — не датися агресорам, що б там не сталося: З'єднані Держави Америки і Великобританія.

Цими діями Служба Цивільної Оборони видала книжечку в Лондоні: "Ядерна зброя". Книжечка не ховає правди від мешканців британських островів і подає безпек від атомових та водневих бомб такою, якою вона є в дійсності. І кожний, хто прочитас цю книжечку, мусить задуматись над ситуацією, а дехто може запитати: чи не могло бути інакше? Коли писав римський поет Гораций: "Володарі роблять дурниці, а греки за це бувають биті". Людина з вулиці в кожній країні мало знає про закордонну політику: не діло урядів і парламентів. Як могли допустити державні мужі Заходу, що Москва, яка була в 1941 році на краю безодні, тепер стала смертельною небезпечкою для всього світу?

П. А.

НА ДІЯ

Давно той час минув, коли Того листочка принесли...

Лист кілька слів — "Пропав без вісті" —

Було написано на ній.

І приголосило, як грім.

...Коли ж пропав, в якому місці? —

Не раз листочка в руки брала.

З сльозами не раз перечитала.

Пропав... без вісті! —

...Не вилітало з її голів.

І налія серце загірало.

Але, може, все-таки живий? —

Надія в серці прокидалася.

Росла, —

міцніла, —

розросталася.

Дивилася мати на дітей.

Ось-ось, здається, ринуть двері.

І він усміхнений вийде.

І діти кинуться щасливі.

І він пригорне їх пестливо...

І сяде разом до вечері...

Дивилася...

Серце розкривалося.

А двері все не відчинялися.

Лист б'ється в ліній хуртовини.

Лист вітер тужно зачинав.

Здається, ждати ні повинна.

Та жде, —

надіється вдова.

... Ішли діти.

Поверталися.

Сини й дочка —

Вже й перестали

Чекати батька.

Лист вона —

Присяде часом край вікна.

На шлях поглядів, згадає...

І жде його, як журавля весни.

Усе на двері поглядає.

А мов радий, що вийде...

С. Талалайчик, на Вінничині.

ПЕТРО ВОНДАРЧУК

Роман Смаль-Стоцький

З'їзд АМЕРИКАНСЬКОЇ ІСТОРИЧНОЇ АСОЦІАЦІЇ

(2)

У четвер засідала секція "Історія й дипломатія" під головуванням Джозефа Джонсона, голови Карнеджівської Фондації для Міжнародного Миру. І тут виступив відомий Джордж Кеннан, що тепер став дійсним членом Принстонського Наукового Інституту, з доповіддю "Історія з точки зору дипломата". Він змалював ідеалізований тип дипломата, щось ніби архангела миру, і почасті торкував біжучих союських питань. Дійсно це було прикриває, як цей політик і професійний дипломат, що належає від року 1947 до комітету Планування східної політики ЗДА, використовував науковий форум істориків для виправдання своїх дипломатичних концепцій. Це тим прикріпша справу, що всі його опоненти мусіли мовчати,

вийшли такі дипломати, як Алджер Гіс або англійці Меклін і Бурдженс.

У п'ятницю ранком відбулися доповіді секції для Східної Європи під головуванням проф. Роберта Бірнса із Середньо-Європейського Центру Дослідників в Нью Йорку. Проф. Блум із Принстонського університету прочитав доповідь про "Розвиток панщини в Східній Європі". Тут, лишилося трохи часу, і українські дискусанти забрали слово до історичної термінології автора, до його незрозуміння національних питань і ролі жидівства на Сході, до фальшивого розуміння терміну "Східна Європа" і т. д. У п'ятницю по обіді засідала секція "Німеччина і Центральна Європа". Фріц Епштайн з Віблотеки Конгресу виступив з викладом: "Ідеї Середньої і Східно-Середньої Європи під час другого Райху". Він зібрав багато цікавих подробиць, але засадничий його підхід до східно-європейських проблем був фальшивий і тільки скріпив хаос в головах слухачів.

Вони знають тільки "Кісвен Рашія і Рашія" і на цьому тлі Епштайн представив німецький імперіалізм проти Росії з Бісмарковою ідеєю відбудови Київської Держави.

А звідси простий шлях до Навманової Ідеї "Міттельєвропу", що Аксель Шміт і Шу-Пан використали для ідеї самотійної України. Епштайн підкреслює, як по Берестейському мирі німці на Україні переконалися, що "Україна — це утопія", і той згладивши тон Епштайна викликав враження, що ціла національна проблема Сходу — це видумка німецького імперіалізму проти Росії. Як виборезав ті дві хвилини, щоб заперектувати проти такої "наркової" термінології Епштайна, як "українська утопія німців", звернувши його увагу, що для німців Берестейський мир був тільки "бродячий" для грабежу хліборобів і що німецький уряд та команда армії в Україні на ділі були ворогами ідеї самостійної Української Держави і прагнули до відбудови Росії. Що Українська Народна

Республіка не була "утопією", на це найліпше вказують історичні факти, що самі німці мусіли збройною силою розганяти Центральну Раду, і що та "утопія" прогнала повстанням самих же німців з України, боролася з Врангелем, з Денікіним, з большевиками й поляками і наразі таки присилувала Москву створити "Радянську Україну". За невдачу української боротьби у вирішальній мірі відповідали західні побідники, що будували "єдину єдиному" і що відмовили Українці право самозначення, а в кінці ще й Америка, що спротивилася вступові України до Ліги Націй спеціальною нотою.

На жаль, часу не дїстає, щоб спростувати всі ті недоречності Епштайна щодо імперіалізму проти Росії німецького другого Райху. Епштайн добре бачить німецький імперіалізм в середньо-європейських концепціях, але він сліпий і глухий на російський імперіалізм, що почався від битви під Полтавою ковал-одну не-російську на-

цію за другою аж збудував свою сумоюсловну імперію, торую народів. Чи з історичної об'єктивної точки зору це допустиме пов'язувати український національний рух, лідера інших національних рухів в Росії, просто з німецьким імперіалізмом?

Епштайн бачить тільки німецький Райх і імперію Росію, а народи підросійські для нього не існують, і не існують теж відлами в Німеччині й Австро-Угорщині, де спаслося національне життя Росією поневолених народів: литовців, поляків, українців, жидів. Так, жидів, що під час першої світової війни були найбільш пронімецьким елементом на Сході! Чи можна боротьбу за свободу своїх країн (фінляндського батальйону, литовців, легіонів Пляндського, українських легіонів, кавказських груп посередньо сполучати з "німецьким імперіалізмом" і в столиці Америки викликати горду до сучасної боротьби не-російських народів, які самі дадуть собі раду з німецьким імперіалізмом, — може й при допомозі демокра-

ти? Фактом є, що на Сході були не тільки мільйони колезіа німецького і російського імперіалізму, але поміж ними існували й поневолені народи, а вони існували не тільки як об'єкти історії, а також як діючі суб'єкти.

Німеччина й Австрія все ж таки були Європою, а Росія — Азією... Європу тому ті народи вибирали й бачили у "середньо-європейській концепції" оборону проти смертельної загрози російського імперіалізму. Думаю, що нашою об'єктивністю вимагає, щоб "німецький імперіалізм", який у провідних колах безумовно існував, відповідно обмежити і не мішати неадекватно з ним національну визвольну боротьбу України та всіх не-російських народів, що шукали союзників для своєї боротьби проти російського імперіалізму. Німецький імперіалізм був менше зло! Поневолені Москвою народи прили, що по ліквідації російського імперіалізму вони самі дадуть собі раду з німецьким імперіалізмом, — може й при допомозі демокра-

тичного Заходу. Тепер, коли Західна Німеччина озброюється, певні кола у Віблотеці Конгресу правдоподібно зацікавлені в тому, щоб націоналізмові не-російських народів в Союсько-Союзі прибити тавро "німецького імперіалізму"... Тому мусимо звернути увагу Фріца Епштайна на те, що Америка виборезав собі самостійність при допомозі найбільш реакційної, імперіалістичної, абсолютної монархії Франції, — але співробітників Віблотеки Конгресу не роблять батьків-засновників а м е р і к а н с ь к о ї нації з наслідком французького імперіалізму. Отож, мусу дати раду німецьким емігрантам, що тепер поспівують, як істориків проти німецького імперіалізму, щоб мали миру, відповідну перспективу й речову об'єктивність в цій справі. Ізраїль колись був утопією, а тепер став дійсністю. І "утопія" української нації — власна держава, що не є жадною людською Вісмарка, як прова німецького імперіалізму, а є наслідницею Русь-

СВЯТА ДЕРЖАВНОСТІ І СОБОРНІСТІ
у Бетлегемі, Па.

Місцеві англомовні преси кілька разів повідомляли величезні заголови на відніх містечках, що українці міста Бетлегему святкують 38-річчю вільної української держави. Заходом всіх організацій міста Бетлегему відзначено ці роковини урочистостями в двох місцях. Саме в суботу 21 січня в Сенті Голді в неділю 22 січня концерт для української громади в церковній залі.

В суботу 21 січня о год. 9.30 українська громада зібралася перед будинком Сенті Голді. Програма почалася молитвою Отче Наш, яку провів о. парох С. Цегельський. По молитві хор церков св. Йосафата під диригентуванням Г. Гната Балзакоса відіграв Американський гімн, потім виступили діти дівчини в національних одягах, а саме Оксана Гарас передала посланику міста Український Пралор, а Ярослав Загоський передав йому велику дерев'яну тарілку з вирізаною на ній мапою України, як дарунок української громади міста Бетлегему. Мейор міста Чарльз Ч. Стойфор прийняв пралор і дарунок, сказав кілька слів про історію вільної Української держави, як теж за захопленням і подякою за подарунок пралору української громади в Бетлегемі і відіграв прокламаторів, в якій проголосили 22-го січня Українським Днем. Він закликав усіх громадян міста Бетлегему взяти участь у відзначуванні великих роковин України, згадуючи, що американський народ також здобував самостійність і стверджує, що вона належить як українському народові. Зібрані прийняли слова посланика бурхливими оплесками. Після промови посланика виступав адвокат П. Василь Рибак, тут розпочався який найбільш прихильний до звеличення цього свята. Він подякував в англійській мові мейорові міста від громади

Бетлегему, як також в кількох словах представили велике значення 22 січня. Його промови прийняли присутні гучними оплесками. По промові під звуки українського гімну, виконаного церковним хором, піднесено на майдан американський гімн і український пралор, які повішали в суботу і в неділю на будинку Сенті Голді.

В неділю, 22 січня, о год. 7-й вестором, відбулася Академія в церковній залі, на гарно прибраній нашої кімнаті. Наш парох о. С. Цегельський прочитав спеціальну молитву, яка була проведена в Американському Конгресі, хор відіграв американський гімн і п. Роман Гарас відіграв Четвертий Універсальний Український Народний Республіки. Доповідь про 22 січня прочитав п. Володимир Чубатий. На дальшій програмі склалися такі точки: державна Любомира Чубатого "Вірши на кат сконан", виступ хор з цим же пісню, Михайла Загоського і 9-літній Розалі Колчак, танок "Катерина" відігравали дітьми, і солю "Козачок" панни Анни Лисичак. В другій частині програми був реферат англійською мовою п. Василя Рибак, який дуже гарно скаржентував історію України, вказуючи, що ми тому втратили свою державу, бо вона багата і вороги напали на нашу державу з усіх боків, і відіграв прокламаторів, підписаний мейором міста Бетлегему. Спеціальну подяку п. Василеві Рибак передав п. Роман Михайлович за труд і працю при організуванні святкування. В дальшому п. Оля Цегельська продекларувала "на тіл хорі вірші" "Для всіх ти мертва", хор під управою п. Гната Балзакоса відіграв "Гей, брати, Воскресну пісню заспівай", і пісню "Єдиний, діти України". На закінчення хор відіграв національний гімн. Володимир Загоський.

у Клівленді, Огайо

Академію, улаштувану в день Святих Соборності заходом Українських Злучених Організацій, мусимо заручувати до чергових адлях імперу у нашому місті. Витком набита зала, як і факт, що для багатьох людей не стало місця, свідчить про зростаюче довіря до імперу УЗО. З промовою виступив, як запрошений гість, бушин учасник і очевидець подій, зв'язаних з обом Універсалами, бушин член Центральної Ради, п. Борис Ржевський. Безперечною оповіданням, численним споминами як і відповідним настановленням подій, так і становищем, поведень як і інших, полонив промовець усіх присутніх.

П. Олена Наріжна (родом з Кубани), відігравала пісню "Помарилла долі". Після ч. скомпонована ще Анатолем Вахнянином, дуже добре відігала, на тіл опису галицьких збобудів в 80-ти роках, надію на краще завтра, що мало прийняти як ч. Універсалам. П. Юрія Олішник відіграв "Нюктюрн" і "Полюнець". Шопена, що так майстерно відіграв, тут композитор на вигини за батьківщиною, цією стражданою і незламною. П. Володимира Кавка відігравала Тичина "Золотий гоми", поему, в якій омоніює те дзвіноч свободи. Набійшою однак несподіванкою — і дуже милою — був перший виступ молодозорганізованого чоловічого хору "Дніпро", перший, і надзвичайно вдалий. Диригент, п. Орест Садовський, зібрав собі чим виступом неабиякі симпатії, як за свій організаційний талант, так і за обі, уперше виведені свої композиції "Хорал" і "Весталь Україно". Хор пропівав ще Гайноу "Завіня Край". Виступ хор, що з першого разу виявив повну зіспівність і зрілість, захопив публіку, що дійсно журилася браком такої формации на терені нашого міста. Диригентів п. Садовського, голови хор, п. інж. Трешновському і цілому хорі поважані дальших великих успіхів!

С. Р.-п.

ЄДИНА АМЕРИКАНСЬКА ДЕРЖАВА, ЩО ВИЗНАЛА УНР

(Закінчення зі стор. 2-го)

проф. Шульгин або п. Шульгинський, намічений на українського посла в Аргентині. Поручуємо що справу в найбільш почитному українському часописі, бо йде про подорож з нашої дипломатичної історії, яка заслуговує на вияснення: Аргентина — це ж однокласна американська держава, яка визнала Україну. З'єднані Держави, як відомо, в тому часі визнали лише Польщу, Фінляндію та Вірменію, рішуче виступивши проти визнання України, Грузії, Азербайджану та трьох балтійських республік.

Дата визнання України Аргентиною цікава з погляду

не лише морально-політичного, але й правного. У 1949 році в розмові з проф. Подеста Коста (теперішній аргентинський міністер закордонних справ — у тому ж часі не приховував ворожого ставлення до пероністського режиму, зокрема до його господарської політики) порушився питання аргентинських виказок, на яких відмовляють кваліфікувати українських іммігрантів як українських громадян, не зважаючи на те, — підкреслює він, — що Аргентина визнала Україну де юре. Подеста Коста відповів, що визнання втратило прависильність, коли Україна

Україна та Української Козацької Держави, — є вже "напівзвіднена", бо Україна є членом Об'єднаних Націй. І варто було б поцікавитися Епштайновим тим, що "друга половина утопі" міститься у собі заповіті Т. Шевченка — поставити в основу життя України "новий і праведний закон Вашингтона". Маю в Бозі надію, що він Шевченкові не приб'є тавра "американського імперіалізму". І, як істориків, радимо Епштайнові застановитися над тим, чи колись не прийде період для тих планів Німеччини, що містилися в собі зародок З'єднаних Держав Центральної і Східної Європи, а може й цілої Європи. Так думали провідні німецькі соціал-демократи — Сідкум і Давід.

Водночас відбувалися з'їзди ще двадцяти трьох американських істориків "товариств", спеціалізованих в різних ділянках. Між ними відбувся також і з'їзд Американського Католицького Історичного Товариства, з низкою доповідей і бенкетом під

3 Української Преси
ІНТЕРВ'Ю ГОЛОВИ АБН ЯР. СТЕЦЬКА З ПРЕЗИДЕНТОМ НАЦ. КИТАЮ ЧІАНГ КАЙ-ШЕКОМ

Торонтоський "Гомін України" подає у своєму числі з 28 січня ч. р. текст розмови Голови АБН Ярослава Стецька з генералісміусом Чіанг-Кай-Шеком про суверенітет, імперіалістичну політику і про можливість боротьби з совєтською агресією. Текст розмови поданий після попереднього узгодження змісту з Чіанг-Кай-Шеком.

ПІТАННЯ ГОЛОВИ АБН Я. СТЕЦЬКА І ВІДПОВІДІ НА НІХ ПРЕЗИДЕНТА ЧІАНГ КАЙ-ШЕКА

1. Питання: Чи Ви поділяєте думку, якої, як здається, дотримується більшість на Заході, а саме, що совєти зрештис своїм планів світового панування?

Відповідь: Незалежно від того, в якій спосіб російські імперіалісти змінюють свою дипломатичну тактику, їхня головна мета завоювання світу ніколи не зміниться. Так звані "дух Женеви", утворення конференції чотирьох великих потуг на найвищому рівні (минулого літа), вимогом зійшли на рівень після конференції міністрів зовнішніх справ тих чотирьох великих потуг у листопаді. Недалі відіграв Булганіна і Хрущова в Індії та Вірмію, який край совєтської "дипломатії усміхну", і від того часу Росія знов набрала свого лютю вигляду.

2. Питання: Чи Ви вважаєте політику співіснування за здійснення засіб до того, щоб запобігти атомній війні?

Відповідь: Під "мирним" співіснуванням російські імперіалісти розуміють свого роду співіснування пана та мавляки. Шукати з ними "співіснування", це для кожного значить — капітулювати перед ними "без бою". "Співіснування" російського типу не може запобігти атомній війні, за винятком того, що розуміємо під ним колективну капітуляцію з боку всіх некоммуністичних країн.

3. Питання: Чи Ви вважаєте за можливе покласти край бальницькому тероризму і тактичній запобігати атомній війні, через підтримку Заходом національної революції в совєтській сфері впливу?

Відповідь: Це єдина логіка, якої антикоммуністичний світ мав би дотримуватися. Але, звичайно ж, успіх мусить залежати від розміру західної підтримки.

4. Питання: Яку політику Ви порадите б державним мусам західного світу з метою припинення наступу російського імперіалізму та зупинення всіх націй, що є уярмлені Росією?

Відповідь: Все, що треба зробити — це перевести з практики вимову політику президента Азенагера.

5. Питання: Яка Ваша думка про нові політичні становища в СССР?

Відповідь: Воєнна потуга Росії далеко перевищує її політичну потугу. Вдержання цілі останньої цілковито залежить від існування воєної потуги. За останню мету Росії править завоювання цілого світу. Вона втратила самостійність. Опінію заслуговує на увагу, бо походить від найважливішого сучасного аргентинського дослідника міжнародного права (відомого в європейських фахових колах), і, мабуть, є теж опінією міністерства. Але опінію не утворювана: у хвилині визнання Аргентини, Україна вже була поневолена. З того часу нічого не змінилось. Тому визнання України не насуває сумнівів, які могла б насувати якянебудь інша держава з-поза будь-якої залежності, бо всі вони були визнані ще перед втратою незалежності.

Богдан Галайчук

Хроніка українського життя
В Аргентині

ВІДВІДНИЦТВО ДЕНИСЬКА В АРГЕНТИНІ ПРОДОВЖУЄ ДІЯЛЬНІСТЬ

В останній числі "Овиді" Видавництво Дениска в Буенос Айресі, інформую, що воно впадо жертвою провокації і не може виконувати своїх функцій. Видавництво Дениска в Буенос Айресі, інформую, що воно впадо жертвою провокації і не може виконувати своїх функцій.

В Німеччині

УКРАЇНСЬКА СУВОТІЯ ШКОЛА В ЕРЛІНГЕНІ

В Ерлінгені, Німеччина, заходами о. Г. Беттера вибрано бальтійський шкільний Комітет.

ІСТОРІЯ ГРАБУНКУ — ЦІНАВІША ЗА КРИМІНАЛЬНИЙ ФІЛЬМ

12 січня 1956 р. ФБІ (Федеральне Бюро Інвестицій) повідомило, що останнє виявлене всі подробиці грабункового нападу на "Брікс Експрес" Коппа, Інк." в Востоні, Масс., який стався 17 січня 1956 року. Отож минуло шість років з того часу, як відбувся цей найбільший в Америці грабунковий наскок. Коли то сім невідомих злощасних забрала \$1,218,121.29 грошима, вилучили електричні дроти, вилучили ту апаратуру, щоб змусити машину, не зупинившись ні на хвилину, перервати її на час нападу. На нападу вилучили вкраденого і перемальованого вантажного авто із зміненним чимось, що його потім спалили. Сім членів банди вийшли до середини, зодігнені в робітничі уніформи із масками на обличчях. Дев'ять застрілили в авто, урухоменням мотором, чотири інші становили охорону й виконували функції сигналізаторів. Сім безпосередніх виконавців стероризували революверами "х" службовців, зв'язали їх і покієлювали. Під час цієї процедури озвучив був дзвінок при входних дверях. Провідник банди розніслював касирів і дівчанок, що не прийняли, один службовець, вступивши в авто, вийшов і зв'язався. Потім надігрався в мішки гроші і миттю занатажено їх в авто. Весь напад тривав 20 хвилин. Вандити звернули були увагу на одну вагону скриню, але рішили її не брати. На другий день вони вичитали в газетах, що в тієї скрині була готівка на \$100,000.

Щоб зменшити шанси зловлення, банди спалили всі нові банкіоти, що їх можна було розкрити в облігує числами, і разом \$100,000. Не пустили жечків і акцій. Що сталося з тими вартісними паперами на суму понад півтора мільйона доларів — ФБІ у своєму комунікаті нічого не сказало, як таке не повідомляло, що властиво оповів О'Кіф про долю всього заграбованого велегетського майстку. Як заявив президент пограбованої компанії, всю втрачену покрити асесураційні товариства. Але це сумнісне правдою є те, що якщо після шести років світ врешті дізнався про подробиці грабунку із прізвиськом аніуатів та деталями їх організації, проте — не віднайдено досі ні одного центу з пограбованих \$2,775,395.12.

6. Питання: Чи Ви вважаєте, що китайські комуністи почнуть дальшу агресію?

Відповідь: Росія, згідно зі своєю теперішньою глобальною стратегією, дотримується оборонної політики на Заході, проте через своїх китайських поплічників, береться до офензив на Сході. З цієї причини, росіяни можуть, на найближчий час, сповільнити свій наступ в Європі. Однак, в Азії, попри свою порожню балаканину про "співіснування", китайські комуністи не вагаються розпочати дальшу агресію, як тільки матимуть шанс на успіх. Тому демократи мусять послиати свою допомогу Азії.

7. Питання: Яка є Ваша думка про значення національно-визвольних рухів поза залізною заслоною, у світовій боротьбі проти більшовизму?

Відповідь: Національно-визвольні рухи поза залізною заслоною є незначущі в боротьбі проти антикоммуністичної боротьби. Для знищення комунізму, повинні цілком співпрацювати дві сили: демократичні сили по цей бок залізної заслони і антикоммуністичні сили по той бок залізної заслони повинні, з своєї сторони, орієнтуватися на національно-визвольні рухи. Це найбільш важливий, щоб такі національно-визвольні рухи одержували підтримку з-зовні.

В склад якого вийшли п.п.: Володимир Ключ, Василь Яковів і Микола Гаук. Спільними силами створено Українську Суботню Школу в Ерлінгені, яка міститися в приміщенні парадного дому при Вонфайр-кірхе. Наука в школі розпочалась на початку місяця життя ч. р. Навчання відбувається кожний суботи від 4-ої до 6-ої год. пополуночі. В програму науки входять такі предмети: релігії, писання й читання української мови, Школу провадять п. Теодор Вурак і Микола Гаук. Отець декан Г. Беттер приїжджає з Вамбергу, що суботи, щоб улітати дітям науки Закону Божого і навчати свитих молитви. Школу відіграв 20 дітей, які радо йдуть до своєї рідної школи, щоб навчитися там матірній мові.

З'УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У МОНХЕНІ

Професорська Рада займалася дотеперішнього доцента д-ра Володимира Янова надзвичайним професором, а надз. професора д-ра В. Кузьмиченко звичайним професором Українського Вільного Університету.

Представником НТШ на з'їзді був наш новий професор Католицького Університету у Вашингтоні, високопреподобний о. д-р М. Войнар. З нашої молодшої генерації я заприятим многадідних д-ра І. Шевченка і д-ра Лисака-Рудницького; із старої генерації — проф. М. Чубатого. Ректор Українського-Католицького С. емінара, отець д-р В. Макух взяв участь в бенкеті Католицької Асоціації.

Та, на мою думку, на такому з'їзді повинна була бути привава вся наша молода і середня генерація. Крім тих науковців, що я вже згадав, не було проф. Андруся, Кошовенка, Мацькова, — зокрема Ленчика, Грицака, Гуцула, Дембровського й інших.

Заприятим я низку американських професорів "політикалістич" на з'їзді, тому приїхав і д-р Пизора. Прокопа, Папа й інших була б дуже корисною... Так кожний науковець, що заплатити півтора долара вписового, може брати участь у з'їзді.

Майбутній конгрес відбувається в Сен-Луї. В цьому році АНТШ і УВАН, напевно, повинні організувати підготовити участь. А вся організація є залежна від того, чи УКА негайно визначить 2500 дол. на участь українських науковців в американських з'їздах на протязі 1956 року для спільного використання АНТШ і УВАН. Ми, професори амеріканських університетів, з тих фондів не користуємося, бо, якщо маємо доповідь на з'їзді, наші університети оплачують нам кошти подорожні. Хто з нас доповіді не має, той мусить сам собі покрити подорож, бо участь в конгресі — професійний обов'язок науковця. Фонди УКА будуть призначені виключно для молоді генерації, що ще не примістилась в університетах.

(Кінець).

ВИКОНАЛИ СВОЇ ОБОВ'ЯЗКИ
У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою ймена тих громадян, що прислали свою покерту на фонд дитячого журналу "Веселка".

СПИСОК Ч. 44

1. Нагорний, Дмитро	\$ 4	4. А. Луцка, Дмитро	1
2. Нейло, І. Шинга	4	5. А. Оринук, Рачестер	1
3. М. Дрозд, Птсбург	4	6. Н. Мазур, Нонкер	1
4. П. Лангас, Нью Йорк	4	7. В. Смага, Сиракуз	1
5. С. Леваті, Ватералі	4	8. В. Коцло, Темстрем	1
6. М. Лугова, Шинга	4	9. В. Варшона, Амстердам	1
7. Т. Тракало, Шинга	4	10. І. Пендлішак, Саліка	1
8. І. Попович, Геймстон	4	11. Н. Кошаль, Лига Фелло	1
9. Б. Нікола, Шинга	4	12. П. Гомішак, Селіотер	1
10. М. Кошачак, Джерсі Сіті	4	13. С. Марковський, Потсма	1
11. А. Кушак, Кінгсдейл	4	14. І. Шевчук, Ньюарк	1
12. А. Майданський, Шинга	4	15. І. Чупровський, Шинга	1
13. В. Кошоба, Едмонт	4	16. С. Гуліський, Геймтрем	1
14. В. Васко, Бруклін	4	17. М. Хоміцкі, Сноок	1
15. В. Семюк, Вільс Бері	4	18. І. Витанович, Шинга	1
16. О. Пуншар, Нью Гейвен	4	19. Н. Гроб, Дітройт	1
17. Т. Назарук, Ліхбург	4	20. А. Шупілий, Раса	1
18. В. Кашко, Філа.	4	21. К. Гринік, Байон	1
19. Д. Паліне, Філа.	4	22. А. Жріл, Рачестер	1
20. С. Романів, Гарффорд	4	23. Т. Кратер-Кришак, Глассайд	1
21. І. Бургин, Геймстон	4	24. А. Кошак, Винамод	1
22. А. Гагай, Вест Іслі	4	25. А. Вичак, Атлас	1
23. Ф. Фелікс, Птсбург	4	26. П. Пастеріш, Шерон	1
24. А. Гаушак, Інд. Очард	4	27. С. Ангуст, Лонг Аленд	1
25. Д. Іванчук, Ст. Луї	4	28. К. Максимів, Вріджпорт	1
26. М. Крисоватий, Балтимор	4	29. М. Часла, Бренфорд	1
27. Н. Галонка, Вунсакет	4	30. П. Осередчук, Брістол	1
28. М. Олшак, Нью Йорк	4	31. А. Каленек, Нортгемтон	1
29. В. Бакун, Віндлер	4	32. Б. Горбенко, Шинга	1
30. Я. Захарів, Честер	4	33. М. Топоріф, Бруклін	1
31. Р. Ріхард, Нью Йорк	4	34. Т. Беззоровський, Сиретон	1
32. В. Шеремета, Дітройт	4	35. А. Сумік, Іріс	1
33. М. Бурний, Тотова	4	36. Д. Пастричак, Вружін	1
34. А. Сіді, Сеймор	4	37. В. Кошів, Бруклін	1
35. В. Доросенко, Ірвінгтон	4	38. М. Іванчин, І. Ст. Луї	1
36. В. О. Кішак, Дітройт	4	39. І. Петрович, Ат. Ст. Луї	1
37. Д. В. Галонка, Гарффорд	4	40. П. Крисоватий, Геймтрем	1
38. Д. Малай, Джерсі Сіті	4	41. Н. Калінек, Калінек	1
39. Д. Р. Т. Валей, Шинга	4	42. П. Напоровський, Нью Йорк	1
40. А. Кріскій	4	43. К. Мельник, Рачестер	1
41. І. Дуда, Геймстон	4	44. О. Буко, Фултон	1
42. М. Врозна, Нью Йорк	4	45. Г. Василішак, Ст. Луї	1
43. Д. Микита, Лорей	4	46. Г. Еванович, Балтимор	1
44. Т. Мацелюх, Ньюарк	4	47. І. Шукіш, Філіп	1
45. А. Верхівський, Нонкер	4	48. П. Горбачок, Ватеріорі	1
46. І. Кішак, Рутланд	4	49. В. Крушельницький, Геймтрем	1
47. І. Махно, Савіпорт	4	50. С. П. Круглик, Дітройт	1
48. М. Зомак, Форд Сіті	4	51. К. Костур, Дітройт	1
49. В. Курдін, Торонто	4	52. К. Нагріл, Геймстон	1
50. Ю. Пешак, Шинга	4	53. М. Дук, Рачестер	1
51. К. Микша, Шинга	4	54. П. Крисоватий, Ватеріорі	1
52. А. Шинка, Нью Йорк	4	55. Г. Гейс, Вальс Брук	1
53. Т. Вілоу, Бруклін	4	56. М. Кіричак, Нантінгтон	1
54. М. Пешак, Філа.	4	57. А. Корнєвський, Алікіна	1
55. М. Дрозд, Кентон	4	58. Л. Галіч, Лідделл	1
56. С. Шопік, Вайт Гейвен	4	59. І. Максимів, Нонгстаун	1
57. В. Туровський, Калінек	4	60. В. Валько, Птсбург	1
58. А. Пашак	4	61. Я. Масюк, Філа.	1
59. С. Петрович, Сиретон	4	62. І. Юрчак, Шинга	1
60. П. Гавришко, Шинга	4	63. А. Стрижак, Ньюарк	1
61. І. Мелі	4	64. Ю. Кришак, Шинга	1
62. Т. Тракало, Гарффорд	4	65. П. Сава	1
63. І. Ганак, Дітройт	4	66. С. Ф.	1
64. І. Доросенко, Струтер	4	67. С. Лобур, Калінек	1
65. А. Василішак, Палатія	4	68. Т. Кошак, Мідл Гров	1
66. В. Люблінський, Кового	4	69. І. Кошак, Мідл Гров	1
67. К. Мидлинський, Фіртпорт	4	70. І. Кошак, Мідл Гров	1
68. В. Вільшійський, Боффало	4	71. Н. Н.	1
69. М. Галічак, Вестчестер	4		
70. Г. Горулюк, Норістаун	4		
71. Е. Моцко, Балтимор	4		
72. К. Лівіт, Вен Бургі	4		
73. І. Кошовенко, Діамейна	4		

Разом \$ 214.00
Разом проголошено \$ 8,483.91

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
(Charter granted by Board of Regents of the State of New York)
приймає студентів на весільний семестр на відділ:
ЕКОНОМІЧНИЙ, ПОЛІТИЧНИЙ НАУК та новодікрий
ІНЖЕНЕРНИЙ.

Крім того, провадиться запис на
ФАХОВІ КУРСИ

при підході економічному та інженерному — інженерного
креслення, інженерної конструкції, міриниства, кошторну
вання в також на курси
МОВ, УКРАЇНОЗНАВСТВА та ЖУРНАЛІСТИКИ.

Для тих, що не мають закінченої середньої освіти, відкриті
МАТУРАЛЬНІ КУРСИ.

Навчання від 6-ої год. до 9:30 вечора.
Інформації усно й листовою в канцелярії

UKRAINIAN TECHNICAL INSTITUTE IN NEW YORK
320 East 14th Street, New York 3, N. Y. — GR 5-1971

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
Відділ 64 в Нью Йорку

повідомляє, що

В НЕДІЛЮ, 5-го ЛЮТОГО 1956 Р., о год. 3-ій поп.
в залі число 22
УКР. НАР. Дому при 142 — 2-га Есеніо
починається

КУРС МОДЕРНИХ ТАННІВ

під фаховим керівництвом п. Марії ЗАДОРЖНОЇ.

Оплату за курс у висоті 12 дол. просимо внахувати
при внісі.

ЧИ СПРАВДІ ПІЕМОТ?
ТА Н!

ЛЬВІВ був колись ПІЕМОТОМ для Соборної України.
Про це найкраще довідатися з ювілейного збірника з наго
ди 700-ліття столиці Города короля Данила

НАШ ЛЬВІВ

Купити що публікацію, багату змістом, на прагматично па-
пері, великого формату, 216 сторін друку, багату ілюстраці.
Ціна: брош. \$3.00, в полот. опр. \$5.00.

Питайте по всіх книгарнях.

Замовляти:

"СВОБОДА"
P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ХТО цікавиться історією організації і бойових дій Україн-
ських Збройних Сил в 1917-1921 роках, вже може набути
ілюстровані багатими оригінальними світлинами видання

Україна у війні за дорнавність

ОЛЕКСАНДРА УДОВИЧЕНКА
Генерального Штабу Генерал-Поручника.

Видана на гарному папері, книжка розміру чарік
мас 180 стор. і коштує лише \$4.00.

Замовлення з належністю слати до:

"СВОБОДА", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Враження у світі після відкинення совєтської пропозиції

Лондон. — Хоч англійське гласно і ССР не могло приєднати до себе закордонні війська, справе не відомо ніякого офіційного повідомлення у зв'язку з листом Булганіна і відповіду през. Айзенгауера, — прем'єр Іден і міністер закордонних справ Ллойд знаходяться якраз у ЗДА, проте англійські політичні кола не скривають свого здивування з відповіду Президента. Вся англійська преса вітас швидко, з якою наспіла негативна відповідь Америки, та рішучий, хоч дуже ввічливий тон американської відповіді. Звертають увагу, що майже в тому самому часі, як Булганін вислав свого „присяжного листа“ до Президента, в якому говориться тільки про американсько-совєтський пакт „присяжний“, з поминням Англії, Хрущов дав інтерв'ю представникові недільного часопису „News of the World“ в Лондоні, в якому твердить, що між Ан-

Америка зречеться екстериторіальних прав в Марокко

Рабат. — З'єднані Держави планують офіційне зречення з своїх дотеперішніх спеціальних прав на терені Марокко, при чому американські воляки, стаціональні на американських базах на терені Марокко, та взагалі всі заме-

шкати в Марокко американські громадяни, мали б наділі відповідати за свої, доконані на тому терені, злочини виключно перед марокканськими судами. Від 1978 року, коли встановлено американський консулат в Марокко, з формальним оформленням в договорах з 1836 і 1906 років, американські громадяни підлягали на терені Марокко американській юрисдикції. Тепер же тільки англійці користуються поруч із американцями цим правом, а більшість держав зречася того права після останньої війни. Америка, зрештою, екстериторіальних прав в Марокко, хоче підкреслити своє антиколоніальне становище і бажання жити в найкращій згоді з марокканською владою.

ПРАЦЯ

HELP WANTED—MALE

СУПЕРІНТЕНДЕНТ

30 апар. дим W. 172 St. N.Y.C. Потрібно дещо досвіду. Може крім того працювати деінде. 4 год. роботи, зарплата, електр. і телефон. \$80. Голоситись: Fahrman — 565 Fifth Ave. N.Y.C. PL. 5-7432

Toolmaker or Expert Machinist

Фабричний досвід, „овертайми“.

LATHE HAND (1)

Фабричний досвід самостійної праці, „овертайми“.

ROYAL TOLL MFG. CO.

385 Falmouth Ave., East Paterson New Jersey

Робітники при МЕТАЛЕВИХ АРКУШАХ

які можуть зварювати метали. Постійна праця з „овертаймами“ in Progressive air conditioning industry. — Голоситись:

TRU - AIR CORP.

168 — 4th Street Passaic, N. J.

ДРІВНИ ОГОЛОШЕННЯ

АРКА, 48 Е. 7-ма вул.

Нью-Йорк (GR. 3-3550)

вислаз ДАРМ

новий повний каталог українських ПЛАТІВОК

BUSINESS OPPORTUNITY

НА ПРОДАЖ АБО ВІННАМ БУЧЕРНЯ

в Пасейку.

Приносить \$900 тиж. Модерне влаштування — аудиторія. PR 9-5770 перед 7-ою вечора.

FARMS FOR SALE

БАЖАЄТЕ МАТИ ФАРМУ?

Пішіть по-українськи за безплатними описами (в укр. мові) і знімками фарм.

VIC'S FARM AGENCY

113 W. Division Street, Neillsville, Wisconsin

Праця — Help Wanted — Agency — Праця

Шукаєте праці — шукаєте робітника?

Зверніться до Агенції Посередництва Праці

TOMPKINS SQUARE EMPLOYMENT AGENCY

33 — 3rd Avenue, New York 3, N. Y. • Tel. ORchard 4-1137

Особливо потрібні кваліфіковані, або некваліфіковані робітники до праці в ресторанах:

КУХАРІ, БУФЕТОВІ (COUNTERMEN), КЕЛЬНЕРИ, ПОСЛУГАЧІ, ПОМИВАЧІ і ін.

Заходьте до нашої Агенції, яка існує вже 30 років! • Наша Агенція відома, що має очима добру та плем'я праці! Переконайтеся про це!

JOHN GELETY, власник

НЕБУВАЛА МОЖЛИВІСТЬ І НАГОДА „ШЛЯХ ВЕЛЕТНЯ“

— Ілюстрована розповідь про життя ТАРАСА ШЕВЧЕНКА,

пера відомої української поетеси

Наталі Лівинської-Холодної.

що появилася у В-ї п. М. Борецького.

Книга ця великого формату, на кресляному папері, з 57-ма оригінальними ілюстраціями, в твердій оправі і люксовому оформленні — подумана також, окрім вихідної сторінки — своїм прекрасним виглядом викликати любов до української книжки в серцях українського достроу.

• Ціна її виносить тільки \$3.50 •

Замовлення слати:

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ Т-ВО В АМЕРИЦІ

Відділ Метрополіт Нью-Йорк

зі смутком повідомляє про смерть свого Члена

бл. п. Д-ра Богдана ТЕСЛЮНА,

який номер, прийнявши Найсвятіші Тайни в St. Francis Hospital, Бронкс, Н. Я., дня 26-го січня 1956 р. в 51-му році життя.

Покійний був лікарем в Ужгороді та у Львові, і брав участь в боях під Бродами.

Після війни виїхав до Канади, звідкіль переїхав до ЗДА, приступив до Лікарського Т-ва і був прикладним його Членом.

Вічна йому Пам'ять!

Управа УЛТА

Ділямося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що

дня 15-го січня 1956 р., відійшла у вічність заосмотрів Найсвятішими Тайнами в місті Детройт, Мичіг., наша Паджоржча Мама, Баба і Прабаба

бл. п. ЮЛІЯ ТЕРЛЕЦЬКА

Покійна, грек-кат. обряду, уроджена 31-го грудня 1877 р. в Галичині. Прибула до Америки в 1950 р. Похорон відбудеться в середу, 18-го січня 1956 р. на цвинтар Holy Sepulchre в Detroit.

Вічна їй Пам'ять!

Цією дорогою складаємо ширшу подяку Всесвітнім оо. Парохам, о. Д-р Княпові, о. Яремакові і о. Прокоповичеві за відправлення Панахиди і похоронних обрядів. Зокрема дякуємо Всч. о. Яремакові за його зворушливі пращальні слова і слова розради, якими він злагіднив наш біль і смуток.

Загально дякуємо усім тим, хто своєю участю в похоронах віддав останню прислугу Покійній, за вінок і квіти, за пожертви на Служби Божі і за висловлені співчуття в нашому смутку. Особливо дякуємо хорів під орудою диригента Філіпова за звеличення співом Панахиди. Похоронному заведенню А. Градовських дякуємо за шире і совісне проведення похорону.

Ярослав Терлецький, син; Анна Попель, Стефанія Гнатів, Ольга Пюрко, Наталія Проць, Оксана Мигаль, дочки; Надія Терлецька, сина; Д-р Петро Гнатів, Д-р Богдан Проць, Д-р Володимир Мигаль, зяті; Ігор і Левко Попель, Ірина і Христина Гнатів, Сислав і Ждан Пюрко, Володзько Мигаль, Богдан і Роман Проць, Христина і Лідія Терлецька, внуки; Ростислав і Теодор Попель, правнуки.

Восьми роковини смерті

Лікаря Н. А. Кудрицької-Енгель

в суботу, 4-го лютого, о 6-й год. вечора відбудеться Панахида в Церкві Св. Володимира при 14-й вулиці м. Нью-Йорк.

Чоловік

ВСЯЧИНА

ПОМЕР ЛІКАР, ЯКИЙ ПОБЕ-РЮВАВ У ШВЕЙЦІ АЛКО-ГОЛІЗМ

В Стокгольмі помер у віці 78 років лікар Іван Братт, який все своє життя і всі свої гроші жертвував на боротьбу проти алкоголізму. Коли д-р Братт не міг довести закону про обмеження пияття, тоді він купив увесь алкогольний промисел і дозволяв продавати окремим особам тільки три літри горілки на місяць. Дозволяв на закуп алкогольного дівалати тільки такі особи, які мали відповідний прибуток і не були наложеними пеніями. Цю систему скасовано в Швеції в жовтні 1955 року.

НЕ ТРЕБА ПОКАЗУВАТИ ЛІКАРЯМ ЯЗИК

Лондонський лікар д-р Грін Лудон написав в „Медичному Журналі“, що пацієнти не мають показувати лікарям свій язик, бо він оглянувши язик 700 пацієнтів, і ствердив, що язик кожний здоровий курець має обложений язик, те саме діяє кожний здоровий курець мас обложений язик, те саме діяє кожний здоровий курець мас обложений язик, те саме діяє кожний здоровий курець мас обложений язик.

Короткі Вісті

У Багдаді судять за змову на життя чільних діячів Іраку сиріянця Мохаммеда Алі Іссу, служника сирієцького військового аташе. На догадання Іраку, сирієцький уряд відкинув цього аташе, але гостро заперечував проти арештування і суду над Алі Іссу, обличчя в цьому інсценуванні демонстрації проти Сирію. Ірак належить до Багдадського півд-ту під проводом Англії, а Сирія називає це зрадою арабів.

У Західній Німеччині цього року теж не робитимуть масового щеплення дітей вакцинами проти дитячого паратифу, бо найбільша фармацевтична фабрика „Фарберке Гекст“ не випрокувала ще такої вакцини, на яку погодилось би міністерство здоров'я. Німці не скляють вакцини Солка в її випускуванні, хоч признають їй поважні успіхи.

У Північній Алясці, пані Дж. Коннор із Істербуку, Н. Дж., пішла відвідати свого 70-річного хворого батька. Коли прибула до батькового мешкання, довідалася, що він помер. Вона сіла в крісло і за

п'ять минут також померла від серцевої атаки.

Шукають ВАКЦИНИ ПРОТИ ІНФЛЮЕНЦИ

Що кілька років появляється недуга гриппу, або інфлюенци, яку спричиняють віруси А, А парвус і В. Під час цієї недуги виникає висока гарячка, і хворий повинен негайно пошукати до ліжка. Найкращий спосіб боротьби проти інфлюенци — це не допускати до її поширення. Досі існує вже вакцина, якою щеплять проти гриппу, але вона ще добре не випробовувана, бо існують тут деякі технічні труднощі, а також в попередніх роках не було поширення інфлюенци, і тому не можна знати, чи діяла б протигрипова вакцина.

ДОНЬКА ПОМЕРЛА, ПОЧУВШИ ПРО СМЕРТЬ БАТЬКА

36-річна мати п'ятих дітей пані Дж. Коннор із Істербуку, Н. Дж., пішла відвідати свого 70-річного хворого батька. Коли прибула до батькового мешкання, довідалася, що він помер. Вона сіла в крісло і за

п'ять минут також померла від серцевої атаки.

Посмертна Згадка

ВАСИЛЬ ГРАБАР, член Т-ва Св. Від. 170 УН-Союзу в Джерсі Сіті, Н. Дж., помер по довілі недужі 17-го січня 1956 р. у 80 р. життя. Похований в селі Помоніта, повіт Рогатин, Галичина. До УН-Союзу вступив 1915 р. Похоронив 2 дочки Катерину і Анну, 4 внуки і правнука. Похорон відбудеться в грек-кат. церкві у Hempstead, L. I. на цвинтарі Greenfield Cemetery, N. Y. — В. П. П.

І Грабар, секр.

ТАРЗАН, ч. 3608. Вітають провідника.

Вернувшись на плятацію, Голт представив наглядчач Тарзана як їх начальника.

Лестоцями і обіцянками він намовив їх покинути працювати без плати.

Найближчі тижні були успішні... Робітники шанували свого командира - велст-

ня, який невтомно працював разом з ними.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

УКРАЇНЦІ МІСТА БАЛТІМОР ТА ОКОЛИЦІ!

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ ТА КОРИСТАЙТЕ З ДОГІДНИХ ДОВГОТЕРМІНОВИХ ПОЗИЧОК.

Ваші представники є в Дирекції Каси в особах:

п. адвоката ФРАНКА ПЕТРА та ВОЛОДИМИРА РОМАНОВСЬКОГО, тому з повним довірам відноситься до фінансової діяльності названої Установи.

ВІДКРИТТЯ

середа, 1-го лютого 1956 р. 7-9 р.м.

Радо повитасмо Вас Всіх при відкритті нашого нового дому. Нам присмню буде зустрінути Вас і ми надіємось, що ви будете вдоволені. Наше бюро відкрите, щоб бути Вам до послуги у всіх Ваших потребах — позичках і ощадностях ... інформуйтеся про це!

► ПРИ ВХОДІ ОДЕРЖИТЕ ПАМ'ЯТКИ І ПРЕЗЕНТИ. ◀

NORTH BOND STREET BOHEMIE може бути гордий, що вже 75 років совісно обслуговує своїх приятелів і все громадянство міста Балтімор. Три четверті сторіччя позначені постійним поступом і зростом, в якому ми помагаємо багатьом людям на їхньому шляху життя. У нашому часі дивимось вперед, маючи змогу стежити як багато нових щасливих родин в Балтімор стають „щасливими власниками родинних домів“. Присмню звертатися до нас з поданнями на купна домів чи направи Вашого теперішнього дому.

NORTH BOND STREET BOHEMIE приміщуватиме ощадностейний відділ в своєму новому домі. Вам присмню буде довідатися, що ми платимо 4% дивіденди на Ваших ощадностях, а в останніх 6 роках ми платимо екстра "bonus" дивіденду. Очевидно, Ви можете посилати свої ощадності поштою також! Відкрийте Вашеkonto в нас вже тепер!

ПЛАТИМО

4% ДИВІДЕНДИ

НА ВАШІМ ОЩАДНОСТЕВИМ КОНТІ!

North Bond St. Bohemie Building Association, Inc.

"Over 75 Years of Progress"

2422 EAST MONUMENT STREET, BALTIMORE, MD.

Convenient Parking

Regular Hours: 7 to 9 P.M. — Friday Evening Only

НОВЕ ВИДАННЯ

Порадинок з інформацією для новоприбулих до ЗДА

Life in America

Книжка в англійській мові подас докладні інформації як жити в Америці — поради одержання праці, який високий може бути заробіток, Income tax і інші.

Ціна 50¢

Замовляти:

"SVOBODA"

83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

КАРТКИ

НА РІЗНІ НАГОДИ